

SAŽETAK JAPANSKE GRAMATIKE ZA PONAVLJANJE

LOVRIŠA

1. UVOD

qwertyuiopsdfghjklzxcvbnmQWERTYUIOPASDFGHJKLZXCVBNM
dfjkl

thanks for introducing vphantom that I haven't known before. It will be sophisticatedM1未然形 jif sophisticatedM1未然形jif sophisticatedM1未然形jif on the fly we can make a query against the しゅう・ぎゅつと・しょう letters to find the highest letter and the deepest letter.

2. VRSTE RIJEČI

Riječi se dijele na sljedeće vrste:

- nepromjenjive vrste:
  - 名詞 — imenice
  - 形容詞 — *na*-pridjevi
  - 副詞 — prilozi
- promjenjive vrste:
  - 動詞 — glagoli
  - 形容詞 — *i*-pridjevi
- ostalo:
  - 助詞 — čestice

2.1. 名詞 — imenice.

2.2. 助詞 — čestice.

3. OSNOVNI DJELOVI JAPANSKE REČENICE

U tradicionalnoj analizi, japanska rečenica sastoji se od *teme* i *reme* (engl. *topic* i *comment*).

3.1. **Predikat.** *TODO: Što je predikat — definicija.* Predikat može biti glagolski i imenski. Glagolski predikati sastoje se od glagola ili *i*-pridjeva, a imenski od imenice ili *na*-pridjeva i kopule. Predikat nosi osnovnu informaciju u rečenici, a ostale riječi pobliže objašnjavaju smisao rečenice.

•

4. GLAGOLI

Osnova je korijen. Oblik je ono što se koristi u rečenicama.

4.1. Glagolske kategorije.

4.1.1. *Aktivni i stativni.* Aktivni glagoli 動態動詞 どう・たい・どう・し su oni kojima se izražava radnja ili zbivanje. Stativnim glagolima 状態動詞 じょう・たい・どう・し izražava se stanje.

4.1.2. *Prijelazni i neprijelazni.*

4.2. Konjugacijske skupine.

4.2.1. 五段活用 — *petostupanjska konjugacija*. Glagoli koji pripadaju ovoj konjugaciji u rječničkom obliku završavaju nastavcima く, ぐ, す, ぬ, む, る ili う. Završetak ovih glagola se prilikom konjugiranja pomiče kroz svih pet redaka slogovne tablice, pa otud dolazi naziv 五段活用. Povijesno se ova konjugacija zvala 四段活用, jer se ~o redak nije upotrebljavao.

4.2.2. 一段活用 — *jednostupanjska konjugacija*. Glagoli koji pripadaju ovoj konjugaciji u rječničkom obliku završavaju nastavcima ~i る ili ~e る. Njihove konjugirane osnove gube završetak る, ali prethodna ~i, odnosno ~e kana ostaje nepromijenjena, pa otud dolazi naziv 一段活用. Dijeli se na gornju (上一段) i donju (下一段), prema pozicijama ~i i ~e redaka slogovne tablice.

4.2.3. 変格活用 — *nepravilna konjugacija*.

4.2.4. 二段活用 — *dvostupanjska konjugacija*. U modernom japanskom ova konjugacija se koristi samo još kod glagola 得る. U klasičnom japanskom bilo je puno više takvih glagola, koji su danas postali dio jednostupanjske konjugacijske skupine. Glagoli koji su pripadali ovoj konjugaciji u rječničkom obliku završavali su bilo kojim nastavkom ~u, osim ぶ. Nadalje, ovisno o tome jesu li pripadali 上 ili 下 podskupini, njihove *irrealis* (未然形) i vezivne (連用形) osnove dobivale bi se pomicanjem završne kane u odgovarajući ~i, odnosno ~e redak; iznimno, ぬ se mijenjalo u い/え, a う u ゐ/ゑ, dvije kane koje se u modernom japanskom više ne upotrebljavaju. Također, ovo je i jedina konjugacijska skupina glagola kod koje su se opisni i završni oblici razlikovali: završni oblik bio je jednak rječničkom, a opisni je dobivao nastavak る. *Realis* i imperativna osnova dobivale su se na isti način kao i kod glagola jednostupanjske konjugacije.

4.3. Konjugirane osnove.

	ø~	k~	s~	t~	n~	h~	m~	y~	r~	w~
~a	あ	か	さ	た	な	は	ま	や	ら	わ
~i	い	き	し	ち	に	ひ	み	・	り	ゐ
~u	う	く	す	つ	ぬ	ふ	む	ゆ	る	・
~e	え	け	せ	て	ね	へ	め	・	れ	ゑ
~o	お	こ	そ	と	の	ほ	も	よ	ろ	を

4.3.1. 未然形 — *irrealis osnova*. Ova osnova dobiva se kod 五段 glagola pomicanjem zadnje *kane* rječničkog oblika iz *u*-retka u *a*-redak, a kod 一段 glagola odbacivanjem završetka る. U literaturi se još naziva i *irrealis*, jer se tradicionalno koristila u oblicima koji su značili da se radnja nije (još) dogodila. U modernom jeziku i dalje se koristi za negativne oblike, ali također i za pasivni i kauzativni oblik.

Iz nje se izvode:

- ない形, ず形 — negativni *nai* i *zu* oblici,
- 受身形 — pasivni oblik,

a u klasičnom japanskom i:

- ~ば — kondicional.

4.3.2. 意志形 — *volicionalna osnova*. Ova osnova dobiva se kod 五段 glagola pomicanjem zadnje *kane* rječničkog oblika iz *u*-retka u *o*-redak, a kod 一段 glagola odbacivanjem završetka る. Izvedena je iz 未然形 ili *irrealis* osnove u modernom jeziku kao rezultat glasovne promjene kod koje *a* pored *u* u kombinaciji *au* prelazi u *o* i time nastaje produženo *ō*. Nalazi se samo u volicionalu (hortativu).

4.3.3. 連用形 — *vezivna osnova*. Ova osnova dobiva se kod 五段 glagola pomicanjem zadnje *kane* rječničkog oblika u *i*-redak.

Iz nje se izvode:

- pristojni oblici ~ます
- složeni glagoli

4.3.4. 音便形 — *eufonijska osnova*. Ova osnova izvedena je 連用形 ili vezivne osnove u modernom jeziku kao rezultat glasovne promjene kod koje kombinacija ~i + t~ kontrakcijom postaje

い/ち/り + t~	→	っ t~
び/み/に + t~	→	ん d~
き + t~	→	い t~
ぎ + t~	→	い d~

4.3.5. 終止形 — *terminativna osnova*. Ova osnova jednaka je rječničkom obliku i završava na *u*. Koristi se za završetke rečenica.

4.3.6. 連体形 — *atributivna osnova*. Ova osnova jednaka je rječničkom obliku i završava na *u*. Koristi se za opis imenskih fraza.

4.3.7. 仮定形 — *hipotetska osnova*. Ova osnova dobiva se kod 五段 glagola pomicanjem zadnje kane rječničkog oblika iz *u*-retka u *e*-redak. Naziva se tradicionalno još i *realis* osnova, jer se u klasičnom japanskom koristila u oblicima kod kojih se radnja već dogodila.

4.3.8. 可能形 — *potencijalna osnova*.

4.3.9. 命令形 — *zapovijedna osnova*.

	語例 これい	未然形 み・ぜん・けい	意志形 い・し・けい	連用形 れん・よう・けい	音便形 おん・びん・けい	終止形 しゅう・し・けい 連体形 れん・たい・けい	仮定形 か・てい・けい 可能形 か・のう・けい	命令形 めい・れい・けい
上一段	見る み	見 み	見 み	見 み	見 み	見る み	見れ み	見ろ み 見よ み
下一段	寝る ね	寝 ね	寝 ね	寝 ね	寝 ね	寝る ね	寝れ ね	寝ろ ね 寝よ ね
カ行五段	書く か	書か か	書こ こ	書き き	書い い	書く く	書け け	書け け
ガ行五段	嗅ぐ か	嗅が か	嗅ご ご	嗅ぎ ぎ	嗅い* い	嗅ぐ ぐ	嗅げ げ	嗅げ げ
サ行五段	消す け	消さ さ	消そ そ	消し し	消し し	消す す	消せ せ	消せ せ
タ行五段	持つ も	持た た	持と と	持ち ち	持つ つ	持つ つ	持て て	持て て
バ行五段	飛ぶ と	飛ば ば	飛ぼ ぼ	飛び び	飛ん* ん	飛ぶ ぶ	飛べ べ	飛ね ね
マ行五段	飲む の	飲ま ま	飲も も	飲み み	飲ん* ん	飲む む	飲め め	飲め め
ナ行五段	死ぬ し	死ぬ し	死の の	死に に	死ん* ん	死ぬ ぬ	死ね ね	死ね ね
ラ行五段	取る と	取ら ら	取ろ ろ	取り り	取っ っ	取る る	取れ れ	取れ れ
ワア行五段	買う か	買わ わ	買お お	買い い	買っ っ	買う う	買え え	買え え
カ行変	来る く	来こ こ	来こ こ	来き き	来き き	来る く	来れ れ 来こ こ	来い い
サ行変	する	し さ せ	し	し	し	する	すれ できる	しろ せよ

4.4. Glagolski oblici.

4.4.1. *Imperfektiv*. Označava generalno nesvršenu radnju ili stanje. Jednak je terminativnoj i atributivnoj osnovi.

4.4.2. *Negativ*. Označava stanje u kojem se neka radnja ili stanje ne odvija.

- 4.4.3. *Perfektiv*. Označava svršenu radnju ili stanje.
- 4.4.4. *~te oblik*. Koristi se za spajanje.
- 4.4.5. *Konjunktiv*. Koristi se za spajanje.
- 4.4.6. *Volicional*. Označava poziv da se učini radnja.
- 4.4.7. *Pasiv*. Označava da subjekt trpi posljedicu agentove radnje.
- 4.4.8. *Kauzativ*. Označava da je subjekt uzrokuje objekt da čini radnju.
- 4.4.9. *Imperativ*. Označava jaku zapovijed.
- 4.4.10. *Potencijal*. Označava moguće stanje.
- 4.4.11. *Kondicional*. Označava uvjet u zavisnoj rečenici koji ostvaruje posljedicu iz glavne rečenice kada je ispunjen.

5. ČESTICE